

СТРУКТУРА ОПИСУ КРАЩОЇ ПРАКТИКИ ПАРТИЦИПАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

1. **НАЗВА ПРАКТИКИ:** _МОНІТОРИНГ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ БІЛОЗЕРСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ

• **НАЗВА СЕКТОРУ/ТЕМАТИЧНОГО НАПРЯМУ** *Бюджетний процес*

2. _____

3. БАЗОВА ІНФОРМАЦІЯ

Область	Херсонська
Тип громади	Селищна
Кількість населених пунктів	на стадії об'єднання до складу селищної ради входять 3 населених пункти смт Білозерка, селище Черешеньки, селище Розлив
Кількість населення	10 060 (на 2001 рік)

4. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОРГАН МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Повна назва підрозділу ОМС, відповідного за реалізацію практики	
Повна назва органу місцевого самоврядування ОТГ	Білозерська селищна рада
Повна поштова адреса ОМС: (назва вулиці, номер будинку, назва населеного пункту, назва району, області; поштовий індекс)	Херсонська обл., Білозерський р-н, смт. Білозерка, вул. Карла Маркса, буд. 83, 75002
Телефон (з кодом міжміського зв'язку)	тел. +38 (05547) 33814
Адреса електронної пошти ОМС	posbel@ukr.net
Офіційний сайт ОМС ОТГ	http://bsr.bilozerka-rada.ks.ua/

ПІБ керівника ОМС ОТГ	Царюченко Олександр Володимирович
ПІБ керівника підрозділу ОМС, відповідного за реалізацію практики ОТГ	

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ УЧАСТІ			
Назва місцевого нормативно-правового документу	Опис процесу розробці (з точки зору залучення громадськості)	Яким документом і яким органом МС затверджено	Доступність і зрозумілість документа (1-10/1-10)

6. ОПИС ФОРМ ПАРТИСІПАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ			
Надання інформації	Консультування	Діалог	Активне залучення

7. ОПИС ЗМІСТУ ПРАКТИКИ

i. **Період від початку розробки до впровадження практики (від місяць/рік – до місяць/рік)**

01 травня 2015 року – 01 липня 2016 року

ii. **Опис проблем, для вирішення якої впроваджено практику – до 1500 знаків**

На момент початку проекту, не існувало достатніх можливостей для реалізації права громадськості на інформацію про бюджет та врахування точки зору громадськості у кінцевих рішеннях щодо формування бюджетів (пріоритети, розподіл ресурсів тощо). Основний обсяг інформації з питань бюджету, що розміщується на загальнодоступних ресурсах Інтернету, має вузькоспеціалізовану спрямованість та, як правило, інформування здійснюється суто формально. Так, наприклад, інформацію про районний бюджет можна знайти на сайті Білозерської райради та Білозерської РДА в рішеннях сесій, де вона викладена незрозумілою для простих людей, бухгалтерською мовою і настільки узагальнена, що не завжди можна дізнатися хто був розпорядником тих коштів і куди вони були витрачені. Також про роботу сесій, в тому числі на яких вирішуються питання розподілу бюджетних коштів, час від часу пише місцева газета “Придніпровська зірка”, проте ця інформація подається узагальнено і в неповній мірі. Інформацію про бюджет Білозерської селищної ради, як і решти сільських рад Білозерського району, можна було отримати лише за інформаційним запитом, в мережі Інтернет вона була відсутня, так як у органів місцевого самоврядування не було власних Інтернет-ресурсів. Це свідчило про те, що місцева влада не була зацікавлена у повному розкритті бюджетної інформації у доступній формі, але з іншого боку, пересічні громадяни теж не проявляли зацікавленості щодо використання бюджетних коштів. Можливо, через те,

що не мають достатніх знань та навичок для того, щоб ефективно впливати на регіональну бюджетну політику.

iii. Опис діяльності і алгоритм впровадження практики, застосовані методи вирішення проблеми, цільова аудиторія, партнери – до 3500 знаків

Бюджетна політика Білозерської селищної ради вперше була піддана оцінюванню. До цього часу, в районі не було проведено жодного моніторингу чи оцінювання бюджетної політики. Деякі заходи (відкрите звернення з пропозиціями до селищного голови, численні інформаційні запити щодо бюджетної політики) теж проводилися громадськими активістами в селищі вперше. Це значно допомогло якщо не вирішити проблему, то привернути до неї увагу громадськості та селищних депутатів і цим почати роботу над її вирішенням. Інформаційні кампанія із залученням партнера-ЗМІ, соціальних мереж значно допомогла поінформувати мешканців Білозерки, залучити їх до дій в рамках адвокасі-кампанії.

Шляхом моніторингу за методикою ПУД здійснено оцінку рівня доброчесності та прозорості формування та використання коштів бюджету Білозерської селищної ради. Паралельно моніторинг проводився в 17 населених пунктах учасниками громадського партнерства «За прозорі місцеві бюджети». В рамках моніторингу проведено аналіз відповідей на 35 інформаційних запитів, здійснено відвідування сесій та засідань комісій, проведено аналіз бюджетної інформації на офіційних сайтах органів місцевого самоврядування. В результаті моніторингу органам місцевого самоврядування надано більше 200 рекомендацій. Селищна рада не надала відповідь на офіційне звернення, проте деякі рекомендації все ж

таки виконала – вперше оприлюднила проект бюджету та ПСЕР на 2016 рік на сайті Білозерської районної ради, розробила власний офіційний веб-сайт.

23 березня 2016р. був проведений семінар для новобраних депутатів Білозерської селищної ради на тему «Залучення громадськості до участі у бюджетному процесі». 16 народних обранців поглибили свої знання у сфері залучення громадськості до участі у бюджетному процесі та висловили побажання щодо проведення правових семінарів на інші теми (земельні відносини, комунальна власність тощо).

У липні 2016р. відбулася вулична акція «Впливай на бюджет твого селища». Мета акції - підвищення поінформованості та привернення уваги мешканців Білозерки до проблем місцевих бюджетів, а також спонукання місцевої влади до підвищення прозорості бюджетного процесу та участі в ньому громадськості.

Більше 200 громадян прийняли активну участь у акції - охоче брали й читали інформаційні листівки про механізми впливу на формування бюджету, писали свої пропозиції щодо використання бюджетних коштів у 2017 році. Волонтери зібрали більше 50 пропозицій від громадян.

Серед найбільш поширених пропозицій білозерців - благоустрій селища (ремонт вуличних доріг, своєчасне прибирання сміття з урн в парках, облаштування пляжу на березі озера, обрізка каштанів по алеї біля пенсійного фонду та райдержадміністрації) , а також боротьба з бездомними собаками, комунальні питання (ремонт центральної каналізації, встановлення сміттєвих баків біля багатоповерхівок).

Мешканців села Розлив турбували питання вуличного освітлення та ремонту доріг в селі (хоча б вулиці Центральної), облаштування дитячого майданчику, ремонт будинку культури та обладнання бібліотеки інтернетом, автобусне сполучення - зупинка є, а рейсові автобуси не заходять.

Паралельно акції, бюджетні пропозиції від жителів селища збиралися в режимі он-лайн .

Всі зібрані таким чином пропозиції громадян були систематизовані та у формі звернення громадян подані до Білозерської селищної ради.

Діяльність впроваджувалася в рамках проекту «Сільським громадам – прозорі місцеві бюджети» ГО «Білозерський центр регіонального розвитку» в рамках ініціативи «Громадянське суспільство та ЗМІ – за прозорі місцеві бюджети!». Ініціатива виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України», Фундацією «Відкрите суспільство» та громадським партнерством «За прозорі місцеві бюджети!», за фінансової підтримки Європейського Союзу та Посольства Фінляндії в Україні. Більш детально про ініціативу на сайті партнерства <http://probudget.org.ua>

iv. Досягнуті якісні і кількісні результати практики– до 1500 знаків

Підготовлено 16 новобраних депутатів Білозерської селищної ради на семінарі “Залучення громадськості до участі у бюджетному процесі”.

Через статті в ЗМІ, друковану інформаційну продукцію поінформовано 3000 жителів Білозерської селищної ради (селища Білозерка, сіл Розлив та Черешеньки) щодо використання бюджетних коштів, щодо громадської участі та впливу на регіональну бюджетну політику.

Проект бюджету та ПСЕР Білозерської селищної ради ніколи не оприлюднювалися в мережі інтернет та були доступні лише за запитом та на інформаційному стенді в приміщенні ради, громадське обговорення цих документів не проводилося. В результаті відкритого звернення організації з пропозицією оприлюднити ці документи, 27 листопада (в термін, визначений законом, за 20 робочих днів до розгляду на сесії) на сайті районної ради з'явився проект рішення селищної ради про місцевий бюджет на 2016 рік. Ознайомившись зі змістом проекту рішення, кожен громадянин мав можливість внести до нього свої пропозиції чи зауваження. Зробити це можна було у письмовій формі та надати безпосередньо до селищної ради. Звернення від громадян були розглянуті як на бюджетній комісії, так і під час сесії 24 грудня. Таким чином селищна рада зреагувала і частково дослухалася до порад громадськості — вперше оприлюднила проект бюджету в мережі інтернет та громадяни отримали можливість внести свої пропозиції.

Оприлюднення регуляторних актів здійснювалося на інформаційних стендах в приміщенні селищної ради. У березні-червні 2016 року положення та проекти рішень вже були оприлюднені на сайті районної ради, це важливий крок у забезпеченні доступності інформації для громадян.

У Білозерської селищної ради був відсутній офіційний веб-сайт. В рамках індексу прозорості, участі та доброчесності учасниками партнерства було розроблено більше 200 рекомендацій щодо удосконалення бюджетної політики Білозерської селищної ради. Ключовою рекомендацією було створення офіційного веб-сайту ради. Лобіювання виконання цієї пропозиції почалося з листопада 2015 року. Завдяки спільній

роботі громадських активістів та селищних депутатів в червні 2016 року веб-сайт було запущено <http://bsr.bilozerka-rada.ks.ua/>.

v. Головні ризики впровадження практики - до 1000 знаків

Серед основних ризиків – це протилежна позиція представників органів місцевого самоврядування, якщо вони категорично проти співпраці і не завжди діють у правовому руслі. Наприклад, рада не надає відповіді на інформаційні запити, затягує цей процес, ігнорує представників громадськості, не допускаючи та не інформуючи про засідання та сесії.

Також ризиком є пасивність громадян, правова безграмотність та відсутність у неї довіри як до влади, так і до громадських організацій. Звідси небажання брати участь у житті громади, безініціативність у внесенні пропозицій та відстоюванні своїх прав.

vi. Бюджет практики, обсяги та джерела фінансування, співфінансування, внесок громади тощо

Проект реалізовувала ГО «Білозерський центр регіонального розвитку» в рамках ініціативи «Громадянське суспільство та ЗМІ – за прозорі місцеві бюджети!». Ініціатива виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України», Фондацією «Відкрите суспільство» та громадським партнерством «За прозорі місцеві бюджети!», за фінансової підтримки Європейського Союзу та Посольства Фінляндії в Україні. Сума гранту 3000 євро. Внесок громади – волонтерська праця в організації та проведенні заходів.

vii. Наявність публікації у ЗМІ щодо практики (посилання)

<http://probudget.org.ua>

<http://bilozerka.info/index.php/spetsproekty/biudzhhet/item/21-result-bilozerka-budget>

<http://pravo-bilozerka.blogspot.com/2016/12/2017.html>

<http://pravo-bilozerka.blogspot.com/2016/07/2017.html>

http://pravo-bilozerka.blogspot.com/2015/12/blog-post_15.html

viii.

8. ДОДАТКИ ДО ОПИСУ ПРАКТИКИ:

В форматі PDF файлу приклади напрацьованих місцевих нормативно-правових і інших релевантних документів, які допомагають його впровадженню.